

fot. Wojciech Prejorka/weekendfm.pl

Zielony Ład: rolnictwo opłacalne czy ekonomiczne?

mapa stanowisk z dialogu 13.3.2024

Co myślimy o polskim rolnictwie i Zielonym Ładzie

W dialogu wzięli udział między innymi: rolniczka na emeryturze, rolnik z gospodarstwa ekologicznego, przeciwnik Zielonego Ładu, zwolenniczka regulacji unijnych

Unia Europejska próbując regulować rolnictwo, w mojej ocenie rozregulowuje je

To nie jest dobry system, żeby opierać rolnictwo na dopłatach

Mam poczucie, że żywność od tzw. rolnika ekologicznego jest droższa

To nie klient, a rolnik *uprzemysławia* wytwarzanie żywności

W sytuacji, która powinna łączyć rolników i konsumentów, my stoimy po dwóch stronach barykady

Nie rozumiem czemu jest taki podział na dwa fronty, czemu nie jesteśmy w tym razem

Jest duża potrzeba edukowania o żywności, produkcji żywności, o tym z czym to się wiąże

Kupuję żywność od rolników drogo i tanio, przy czym wiem, że to tanio też jest czymś wymuszone

Ekologiczne rolnictwo musi być opłacalne, bo to kwestia ważna społecznie i tak postrzegam troskę o środowisko

Co nas różni:

dla jednych Zielony Ład jest nakazem,
dla innych szansą na zdrowszą żywność

Mam duże zaufanie do rolników i uważam, że oni wiedzą w jaki sposób funkcjonować, więc nie ma potrzeby regulowania ich działania

Zielony Ład jest elementem, który zniszczy rolnictwo małotowarowe, czyli do 50 ha

Elementy Zielonego Ładu są prawem, który jest nakazem, ktoś komuś nakazuje robić coś w taki, a nie inny sposób

Rolnicy muszą spełniać tysiące norm, o których nam się nawet nie śni

Tam nie ma sztywnych konkretów tego co zrobić, jest wsparcie pieniężne dla rolników, którzy chcą przejść na ekologię – to jest pole do rozmowy

Zielony Ład jest jedyną propozycją, żeby w ogóle coś zrobić z degradacją ziem

Dla mnie Zielony Ład może być platformą zrzeszania się i kolektywnego dbania o interesy osób wytwarzających żywność

Co nas różni:

chcemy kupować tanio, tymczasem rolnikom ekologicznym trudno jest się utrzymać

Pamiętam czasy kiedy pomidor pachniał pomidorem, a jedzenie było smaczne

Głównym celem powinno być zdrowie społeczeństwa, bo najlepsze leki nie pomogą, jeżeli żywność będzie złej jakości

Jest bardzo dużo rolników, którzy bankrutują, bo robią drobny błąd w dokumentacji i im kazane jest tysiące złotych oddać [z dotacji unijnych]

Okazuje się, że bio targi w Warszawie nie są dla ludzi chcących żyć zdrowo, tylko dla hipsterów, bo ich stać

Ja nie idę do słynnego dyskontu, bo nie chcę wspierać rolnika. Idę do dyskontu, bo nie mam odpowiedniego wynagrodzenia i pojemnej skarbonki

Jestem smutny jak słyszę, że żywność ekologiczna jest droga, bo ja, jako jej producent, nie mam wiele zysku

Czynsz na bazarach [ekologicznych] jest wysoki. Czekam na inwestora, który da nam swoje miejsce, bo znikają targi

Zdrowa żywność jest czymś bardzo podstawowym, każdy powinien mieć do niej dostęp

Co nas łączy:

zgadzamy się, że zwiększa się zyski z produkcji żywności kosztem jej jakości

Na Pomorzu mamy rolników, którzy produkują żywność, ale dla jednego producenta frytek

Rolnicy słusznie wychodzą na ulicę, ale dlaczego nie są wściekli na pośredników, którzy tworzą system cen i powodują, że żywność w supermarkecie jest wielokrotnie droższa

Dla mnie najważniejszą sprawą jest troska o to, że obserwuję degradację gruntów rolnych

Wkrótce nie będziemy mieć jedzenia – w środku najbardziej mnie boli, że przemysłowe rolnictwo robi coś z naszą wspólną ziemią, co jest nieodwracalne i groźne

Produkujemy żywność, a nie uprawiamy roli, zwierzęta nie są hodowlane tylko są hodowane

Najpierw się tej żywności wysoko przetworzonej i różnorodnej „naprodukuje”, a potem się to ludziom wciska za pomocą reklamy

Co nas łączy:

uważamy, że wdrażanie regulacji unijnych powinno być dopasowane do lokalnych warunków

Ja widzę krzyk w tych demonstracjach – system kar wzbudził już taką rewolucję

Każdy rolnik ciężko pracował na polu i teraz chcecie nam kazać, że my mamy wam zrobić piękny krajobraz

Gdybym była rolniczką szukałabym sytuacji, w których nie jestem sama, w których mogę kształtować procedury

Ktoś tam w UE ustalił pewne zasady, ale czy były wcześniej konsultacje społeczne na szeroką skalę z rolnikami?

Niektóre przepisy są tak skomplikowane i tak wyrachowane, że taki przeciętny człowiek jak ja nie jest w stanie tego zrozumieć

Jestem za tym, żeby były regulacje, ale żeby te regulacje faktycznie rozliczać

Co nas łączy:

głos rolników przez lata był pomijany, chcemy, żeby ich praca była szanowana

Rolnikom jest ciężko, bo są zmiany klimatyczne, więcej chorób, gleba jest uboga

Tutaj gdzie ja mieszkam, możliwość sprzedaży produktów uprawianych naturalnie jest dosyć trudna

Powinno się zacząć dbać o rolnika i traktować jako człowieka, który ma odpowiedzialność tego jak za 50 lat będzie wyglądać 90% obszaru kraju

Rolnicy zostali odsunięci na bok jako ci, którzy przeszkadzają postępowi. W Polsce rolnik jest na samym dole społeczności

Rolnicy czują się zostawieni sami sobie, nie czują się częścią społeczeństwa

Co nas łączy:

uważamy, że potrzebne są spotkania rolników z konsumentami

Zależy mi na tym, żeby współpracować z naturą, a nie być przeciwko niej i szukam dróg, które pozwolą mi uszanować interesy wszystkich

Powinno być na wsi spotkanie, podczas którego mogą się spotkać rolnicy z konsumentami

Nie ma instytucji, która zajmowałoby się komunikacją między rolnikiem i konsumentem. Kiedyś tą funkcję spełniały gminne spółdzielnie, samopomoc chłopska i organizacje spółemowskie

Kontakt rolnika z klientem nie może się ograniczać do transakcji, musi być coś więcej

Uczciwym by było, żeby wiedzieć jakie są koszty i ryzyka po stronie rolnika i klienta

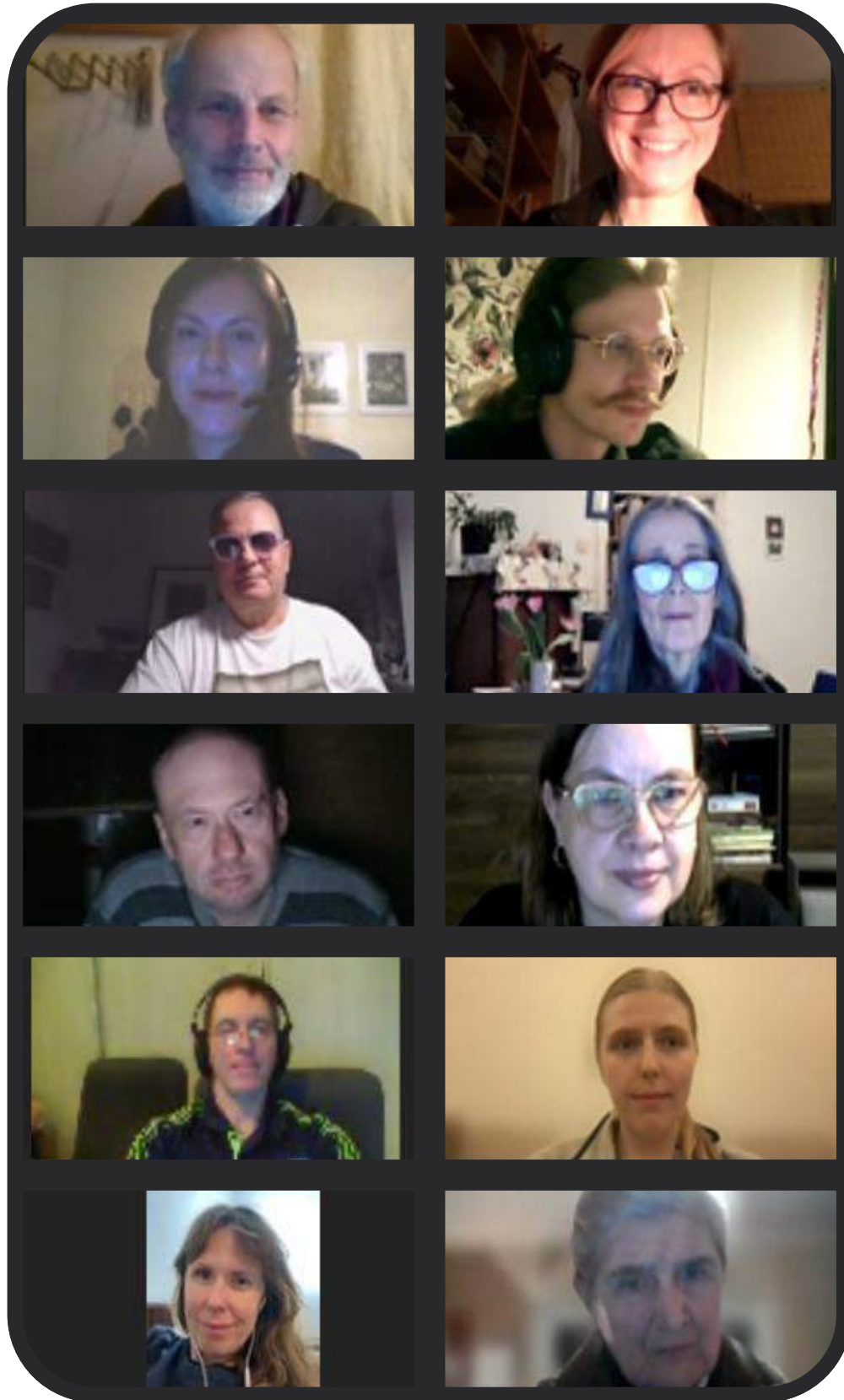

O tym dialogu

Zielony Ład: rolnictwo opłacalne czy ekonomiczne?

PARTNER
TEMATYCZNY: Ekologiczny Uniwersytet Ludowy

PARTNER
SERII DIALOGÓW: European
Climate
Foundation

W DIALOGU WZIĘŁO UDZIAŁ **13** OSÓB

5 MĘŻCZYZN

8 KOBIET

UCZESTNICY POCHODZILI Z WOJEWÓDZTW:

- lubelskiego,
- mazowieckiego,
- podkarpackiego
- podlaskiego
- pomorskiego
- wielkopolskiego

DIALOG POPROWADZILI:

Michał Jastrzębski

Joanna Zięba

FUNDACJA
NOWEJ
WSPÓLNOTY

KOORDYNATORKA TEGO DIALOGU:
Katarzyna Binda
K.BINDA@FNW.ORG.PL

Polski
Dialog